

No skolas sola līdz vecmātes praksei

Vecmātes darba juridiskā bāze

Elīna Čudova
Linda Vītuma

Pavasaris 2021

No skolas sola līdz vecmātes praksei

Vecmātes darba juridiskā bāze

Ievads

Iztēlosimies šādu ainu. Atvērto durvju diena. Pilna zāle jaunu censoņu - māsas, vecmātes, ārstu palīgi, farmaceiti. Studēt-gribētāji, palīdzēt-gribētāji, glābēji - dedzīgie un aizrautīgie. No zāles izskan jautājums: “Sakiet, lūdzu, kur es varēšu strādāt, kad būšu kļuvusi par vecmāti?” Sajūta, ka atbildes sniedzējam sakāmais jau zināms, tomēr zālē uz brīdi iestājas teju neveikls klusums. “Vakanču nav, visas vakances aizpildītas, darba nav.” Tā vien šķiet, ka nepateikti paliek vien vārdi: “Darba nav un nebūs. Nekad”.

Domājams, būs grūti atrast nepatiesākus vārdus. Vecmātei - ārstniecības personai, kuras profesijas standartā ir noteikts:

“Veikt darbu patstāvīgi un uzņemt atbildību par savas profesionālās darbības rezultātiem. [1]”

Vecmātei, kuras prasmes un profesionālās kompetences uzskaitījumā vien pārsniedz simtu. **Vecmātei darbs būs vienmēr!** Ja vien būs vēlme strādāt, spēja būt patstāvīgai, motivētai, pašorganizētai un zinošai. Zinošai arī jautājumos par normatīvo regulējumu, kas stāsta, kā no saņemta diploma aizsoļot **līdz patstāvīgai vecmātes praksei.**

Kas ir patstāvīga vecmātes prakse?

Vecmāte [1] ir ārstniecības persona, kura atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei:

- ☀ Nodrošina fizioloģiskas grūtniecības aprūpi;
- ☀ Organizē un vada fizioloģiskas dzemdības un aprūpi pēc fizioloģiskām dzemdībām;
- ☀ Veic veselu jaundzimušo aprūpi;
- ☀ Konstatējot savā aprūpē esošajām grūtniecēm, dzemdētājām, nedēļniecēm vai jaundzimušajiem riska faktorus vai iespējamu patoloģiju, nosūta pacienti pie atbilstošas specialitātes ārsta;
- ☀ Sniedz informāciju un veic izglītošanas darbu ģimenes plānošanas un kontracepcijas, grūtniecības, dzemdību un pēcdzemdību, zīdīšanas, seksuālās un reproduktīvās veselības un jaundzimušā aprūpes jautājumos;
- ☀ Piedalās ārstniecībā.

Vecmāte strādā dažāda profila veselības aprūpes iestādēs, var būt pašnodarbināta persona vai individuālais komersants - veselības aprūpes jomā.

[1]

Vecmātes prakse ir apzīmējums, kas var tikt piemērots uzņēmējdarbības formai, kas tiek dibināta un darbojas saskaņā ar Komerclikumu un Ārstniecības likumu un kurā var tikt nodarbinātas vecmātes kompetencē esošo pakalpojumu nodrošināšanai nepieciešamās personas.

Saskaņā ar Amerikas vecmāšu koledžas definīciju (*The American College of Nurse Midwives (ACNM)*), **neatkarīga vecmāte** ir patstāvīgi praktizējoša ārstniecības persona, kura nodrošina primāru reproduktīvās veselības aprūpi sievietei un laikā dzimušam jaundzimušajam līdz 28 dzīves dienai. Minētā definīcija būtu konstruktīvs sākums diskusijai par neatkarīgas vecmātes vietu, lomu, pienākumiem un tiesībām arī Latvijā.

Vecmātes aprūpes nozīme reproduktīvās veselības rādītāju uzlabošanā ir pierādījumos balstīta [3]. Tāpēc nav brīnums, ka gan Eiropas, gan pasaules līmenī tiek aktualizēts jautājums **par vecmāšu autonomijas stiprināšanu**, pilnvērtīgu iesaisti veselības aprūpes procesā un līderību, kuras viena no izpausmēm ir patstāvīgi un neatkarīgi sakārtotā veselības aprūpes procesā praktizējošu vecmāšu prakšu skaita pieaugums [4].

Patstāvīga vecmātes prakse un normatīvā regulējuma veidi
Saskaņā ar Ārstniecības iestāžu reģistra datiem, šī patstāvīgā darba veidošanas
brīdi Latvijā ir reģistrētas **8 vecmāšu prakses**. Tas nav daudz. Apkopojot
situāciju Eiropā, tiek minēti uzlabojumi vecmāšu izglītībā un pētniecībā, tomēr
arī Eiropā kopumā patstāvīgo vecmāšu prakšu skaits nav liels. Kā nākamā
prioritāte sieviešu reproduktīvās veselības aprūpes uzlabošanā, dažādos Eiropas
pārskaatos un plānos tiek izvirzīta tieši **vecmāšu aprūpes modeļa
stiprināšana** (*midwifery-led model*), vairojot vecmāšu neatkarību, patstāvību un
pilnvērtīgu iesaisti veselības aprūpē un ārstniecībā savas kompetences robežās.
[2]

Ko tur liegties, arī mēs - jaunās vecmātes - esam dedzīgas, aizrautīgas, cerību un
trīsu pilnas padarīt pasauli par labu vietu, kurā piedzimt un būt. Tāpēc
turpmākās nodaļas esam veidojušas kā kontrolsarakstu, plānu, **ko - kad - kā
darīt** pēc skolas pabeigšanas, **lai kļūtu par patstāvīgi praktizējošām
neatkarīgām vecmātēm**.

Lai cik reizēm daudz piepūles prasa likumu lasīšana un saprašana, tomēr būs
grūti atrast uzticamāku informācijas avotu savu turpmāko darbību plānošanai
un validācijai¹. Tāpēc ķeramies tik klāt!

Normatīvais regulējums

Sākotnēji normatīvo regulējumu iepazīnām šādās jautājumu grupās:

- * Kā kļūt par **reģistrētu** ārstniecības personu?
- * Kā kļūt par **sertificētu** ārstniecības personu?
- * Kā nodibināt **vecmātes praksi**?
- * Kā **vienoties ar nacionālo veselības dienestu** par pakopojumu
sniegšanu?

Lai atbildētu uz jautājumiem, pirmajā lasījumā tika caurskatīti šādi pamata
normatīvie dokumenti:

- * Ārstniecības iestāžu un personu REGISTRĀCIJA
- * Ārstniecības un atbalsta personu REGISTRĀCIJA

---

¹ Validācija - pārbaude, ko veic beigu posmā, lai pārlicinātos par atbilstību iepriekš formulētajām prasībām.

- * Ārstniecības iestādes reģistrācija
- * Vecmāšu sertifikācija
- * Sertifikācijas procesa nolikums
- * Līgumu paraugi sadarbībai ar Nacionālās veselības dienestu.

Izskatot normatīvā regulējuma saturu, tabulā sniegts sākotnējais apkopojums / rīcības plāns, kurā uzskaitītas veicamās darbības, sniegts precizējošs komentārs un norāde uz konkrēto normatīvo regulējumu konkrētā soļa veikšanai.

Darbība	Komentārs / ierobežojumi	Atsauce uz normatīvo regulējumu
ĀRSTNIECĪBAS PERSONA		
<i>Skolas pabeigšana</i>	Ārstniecības personas medicīniskās izglītības dokumenta saņemšana	<i>Likums</i> Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu : 3.nodaļa 9.pants, 15.pants.
Informācija no izglītības iestādes par ārstniecības personas medicīniskās izglītības dokumentu	5 darba dienu laikā pēc izglītības dokumenta izsniegšanas; veic izglītības iestāde	<i>MK Nr.317</i> Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistra izveides, papildināšanas un uzturēšanas kārtība : 2. nodaļa 5. punkts
<i>Pirmreizējā</i> reģistrēšanās ārstniecības personu reģistrā	5 gadu laikā pēc izglītības dokumenta saņemšanas: <ul style="list-style-type: none"> * Personu apliecinošs dokuments; * Izglītības diploms; * Ārstniecības personas un ārstniecības atbalsta personu reģistra uzskaites karte (<u>pieejama elektroniski</u> vai aizpildāma klātienē). Personām, kas medicīniskās izglītības diplomu ir ieguvušas vairāk kā pirms pieciem gadiem, papildus jāiesniedz dokuments par sekmīgi nokārtotu profesionālās atbilstības pārbaudi.	<i>MK Nr.317</i> Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistra izveides, papildināšanas un uzturēšanas kārtība : <ul style="list-style-type: none"> * 2. nodaļa, 4. punkts, 4.3 apakšpunkts * 3. nodaļa 3.1 apakšnodaļa 11. punkts un 15. punkts
Praktizēšana kā <i>reģistrētai</i> ārstniecības personai	Neskaidrs normatīvais regulējums praktizēšanas tiesībām laikā līdz sertifikācijai. Ir netiešas norādes sertifikācijas noteikumos par profesionālās darbības pārskatu pamatspecialitātē, kuru apstiprinājis <i>darba devējs vai ārstniecības persona, kuras vadībā vai uzraudzībā</i> strādājusi sertificējamā ārstniecības persona. Nav tiešu norāžu arī par laiku, kas nostrādājams līdz tiek izmantota iespēja pieteikties sertifikācijas pārbaudījumiem. Ņemot vērā resertifikācijas noteikumus, netieši var izdarīt secinājumus par rekomendēto laika nogriezni <i>trīs gadi</i> .	<u>Darāmdarbs:</u> Nepieciešama konsultācija normatīvā regulējuma precizēšanai.

Darbība	Komentārs / ierobežojumi	Atsauce uz normatīvo regulējumu
Pirmreizējā sertifikācija	<p>Iesniedz Sertifikācijas komisijai sekojošus dokumentus:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☼ <u>Sertifikācijas lapu</u>, kurā aizpildīta I un II daļa; ☼ Profesionālās darbības pārskatu attiecīgajā pamatspecialitātē, kuru apstiprinājis darba devējs vai ārstniecības persona, kuras vadībā vai uzraudzībā strādājusi sertificējamā ārstniecības persona; ☼ Izglītības dokumenta kopiju par iegūto medicīnisko izglītību; ☼ Izglītības dokumenta un tā pielikuma kopiju par iegūto pamatspecialitāti, ☼ Maksājumu apliecināšanas dokumenta kopiju par sertifikācijas procesa apmaksu; ☼ Dokumenta kopiju, kas apliecina vārda, uzvārda vai personas koda maiņu. <p>Sertifikācijas komisija ne vēlāk kā vienu mēnesi pirms sertifikācijas eksāmena dienas nosūta sertificējamai ārstniecības personai testa jautājumus ar atbilžu variantiem un praktiskās daļas vērtēšanas kritērijiem.</p>	<p>Sertifikācijas nolikums [9]:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☼ 2. nodaļa 4. punkts ☼ 2. nodaļa 8. punkts ☼ 4.nodaļa ☼ 4. nodaļa 44. un 45. punkts. <p><u>Noskaidrojamie jautājumi:</u> cik ilgi jābūt darba pieredzei attiecīgajā specialitātē? kāds apjoms un veids profesionālās darbības prasībām?</p>
Resertifikācija	<p>Sertifikāta darbības laikā ārstniecības personai ne mazāk kā trīs gadus jānostrādā specialitātē.</p> <p>Jāiegūst tālākizglītības punkti 100 TIP, no kuriem 60 TIP ir saistīti ar pamatspecialitāti un jāiekļauj šādi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☼ Augļa stāvokļa elektroniskā novērošana un izvērtēšana, vismaz 10 TIP, pārskata perioda laikā; ☼ Jaundzimušo primārā reanimācija, vismaz 10 TIP , ar norādi apliecinājumā par praktisko apmācību, pārskata perioda laikā, ja vecmāte profesionālo darbību veic stacionārā dzemdību palīdzības ārstniecības iestādē un/vai nodrošina dzemdību palīdzību plānotās ārpusstacionāra dzemdībās ☼ Transfuzioloģijas pamati, vismaz 10 TIP, pārskata perioda laikā, ja vecmāte profesionālo darbību veic stacionārā ārstniecības iestādē. ☼ Neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā 10 TIP, ar norādi apliecinājumā par praktisko apmācību. 	<p>Sertifikācijas nolikums [9]:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☼ 5. nodaļa 50. punkts ☼ 5.nodaļa 51. punkts 51.1 apakšpunkts ☼ 5.nodaļa 53. punkts ☼ 5.nodaļa 54. punkts

ĀRSTNIECĪBAS IESTĀDE

Vecmātes prakses reģistrācija kā *reģistrētai* ārstniecības personai

No netiešām norādēm var secināt, ka ir iespēja strādāt citas ārstniecības personas uzraudzībā.

Sertifikācijas nolikums [9].
Noskaidrojams ir precīzs normatīvais regulējums *reģistrētas* vecmātes profesionālai darbībai.

Darbība	Komentārs / ierobežojumi	Atsauce uz normatīvo regulējumu
Vecmātes prakses reģistrācija kā <i>sertificētai</i> ārstniecības personai	Vecmāte var būt individuālais komersants - veselības aprūpes jomā. Saskaņā ar Ārstniecības likuma 1. panta 3. punktu, viena no Ārstniecības iestādes formām ir komercsabiedrība.	<i>Komerclikums</i> <i>Ārstniecības likums</i>

VECMĀTES APRŪPE

Nodrošina fizioloģiskas grūtniecības aprūpi	Aprūpes soļus nosaka MK Nr.611 Darba nespējas lapas izsniegšana kārtību sakarā ar grūtniecība un dzemdībām reglē MK Nr.152. <u>Neskaidrs</u> normatīvā regulējuma izpildes veids vecmātes aprūpes nodrošināšanai darba nespējas lapu kontekstā. Saskaņā ar šī brīža regulējumu, vecmāte nav ārstniecības persona, kurai ir iespēja atvērt / noslēgt darba nespējas lapas.	<i>MK Nr.611</i> Neskaidra vecmātes loma <i>MK Nr.152</i> darba nespējas lapu kontekstā
---	---	---

Organizē un vada fizioloģiskas dzemdības un aprūpi pēc fizioloģiskām dzemdībām	Aprūpes kārtību nosaka MK Nr.611	<i>MK Nr.611</i>
--	----------------------------------	------------------

Veic veselu jaundzimušo aprūpi	Aprūpes kārtību nosaka MK Nr.611	<i>MK Nr.611</i>
--------------------------------	----------------------------------	------------------

Konstatējot savā aprūpē esošajām grūtniecēm, dzemdētājām, nedēļniecēm vai jaundzimušajiem riska faktorus vai iespējamu patoloģiju, nosūta pacienti pie atbilstošas specialitātes ārsta	Profesionālās darbības pamatuzdevumos minētās <i>sadarbības</i> rekomendācijas.	Vecmātes <i>profesijas standarts</i>
--	---	--------------------------------------

Sniedz informāciju un veic izglītošanas darbu ģimenes plānošanas un kontracepcijas, grūtniecības, dzemdību un pēcdzemdību, zīdīšanas, seksuālās un reproduktīvās veselības un jaundzimušā aprūpes jautājumos	<i>Vecmāšu kabineta</i> darbības ietvaros ģimenes ārstu praksēs.	Vecmātes <i>profesijas standarts</i> <i>MK Nr.555</i>
--	--	--

Piedalās ārstniecībā	Kompetences jomas apraksta noteikumi par ārstniecības personu un studējošo, kuri apgūst pirmā vai otrā līmeņa profesionālās augstākās medicīniskās izglītības programmas, kompetenci ārstniecībā un šo personu teorētisko un praktisko zināšanu apjomu	<i>MK Nr.268</i>
----------------------	--	------------------

Valsts organizētais vēža skrīnings	Citoloģiskās uztriepes paņemšana. Krūts un dzemdes kakla vēža skrīnings.	<i>MK Nr.1529</i> 7.pielikums <i>MK Nr.555</i>
------------------------------------	---	---

Aprūpes aktivitātes atbilstoši profesijas standartiem	<u>Neskaidrs</u> reglējums galvenās vecmātes profesijas standarta 21.punktā minētās kompetences par medikamentu ordinēšanu realizācijas kārtību Farmācijas likuma kontekstā par receptu medikamentu izrakstīšanu (vecmāte nav minēta).	<i>Galvenās vecmātes profesijas standarts.</i> <i>Vecmātes profesijas standarts</i> <i>Farmācijas likums.</i>
---	--	---

Darbība	Komentārs / ierobežojumi	Atsauce uz normatīvo regulējumu
SADARBĪBAS REGULĒJUMS		
Laboratorija	Grūtnieču, dzemdību un pēcdzemdību aprūpes nodrošināšanai	<u>Precizējams</u>
Aptiekas	<u>Neskaids</u> regulējuma pielietojums vecmātes darba kontekstā medikamentu ordinēšanai.	<i>MK.Nr.175 32.pants</i>
Speciālisti	Riska faktoru izmaiņu gadījumā (pāreja no zema uz augstu risku un atgriešanās zemā riskā) sadarbība ar speciālistiem.	<u>Precizējams.</u> <u>Definējams.</u>
Veselības inspekcija	Ārstniecības iestāžu atvēršanas un darbošanās kontekstā	<i><u>Normatīvie dokumenti veselības aprūpes jomā</u></i>
Nacionālais veselības dienests	Valsts apmaksātu ārstniecības pakalpojumu nodrošināšanai: <ul style="list-style-type: none"> ☀ Grūtniecība un dzemdības ☀ Pēcdzemdības ☀ Izglītojošās aktivitātes ☀ Profilaktiskā aprūpe / skrīnings 	<u>Precizējams.</u> <u>Definējams.</u>
Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests	Dzemdību un pēcdzemdību palīdzības nodrošināšanai	<u>Precizējams.</u> <u>Definējams.</u>
Katrastrofu medicīnas centrs	Dzemdību un pēcdzemdību palīdzības nodrošināšanai	<u>Precizējams.</u> <u>Definējams.</u>
Centrālā statistikas pārvalde	Ārstnieciskās darbības statistika	<u>Precizējams.</u> <u>Definējams.</u>
Slimību kontroles un profilakses centrs	Sadarbība par veselības veicināšanas politikas īstenošanu un koordināciju	<u>Precizējams.</u> <u>Definējams.</u>
Veselības ministrija	Sadarbība reprodūktīvās veselības aprūpes kontekstā	<u>Precizējams.</u> <u>Definējams.</u>
Profesionālā asociācija	Profesionālo interešu pārstāvniecība	<i>Latvijas vecmāšu asociācija</i> <i>Plānotu ārpusstacionāra dzemdību vecmāšu apvienība</i>
Nevalstiskās organizācijas	Latvijas dūlu apvienība Biedrība "Mammām un Tētiem" Biedrība "Papardes zieds" Latvijas Mājdzemdību ģimeņu apvienība Sabiedriskās iniciatīvas grupa "Zvaigžņu bērns"	<u>Precizējams.</u> <u>Definējams.</u>
Medicīnisko ierīču uzraudzība	Ārstniecības nodrošināšanas kontekstā gan kā individuālai ārstniecības personai, gan kā ārstniecības iestādei	<i>MK.Nr.581</i>

Tabula Nr.1 : No skolas sola līdz patstāvīgai vecmātes praksei

Darāmie darbi un atbildāmie jautājumi

Kā detalizēti pētāmi un pret normatīvo regulējumu trasējami ir identificēti šādi apgabali:

* Pakalpojumi

- * Grūtnieču aprūpe
- * Dzemdību palīdzība
- * Pēcdzemdību aprūpe
- * Individuālās konsultācijas
- * Profilaktiskā aprūpe
- * Izglītošana

* Dokumentācija

- * Sadarbības līgumi (laboratorijas, citas ārstniecības iestādes, citas ārstniecības personas)
- * Pacientu datu aizsardzība
- * Pirmsdzemdību un pēcdzemdību darba nespējas lapas B atvēršana / slēgšana
- * Receptes
- * Statistika
- * Informēta piekrišana / informēts atteikums

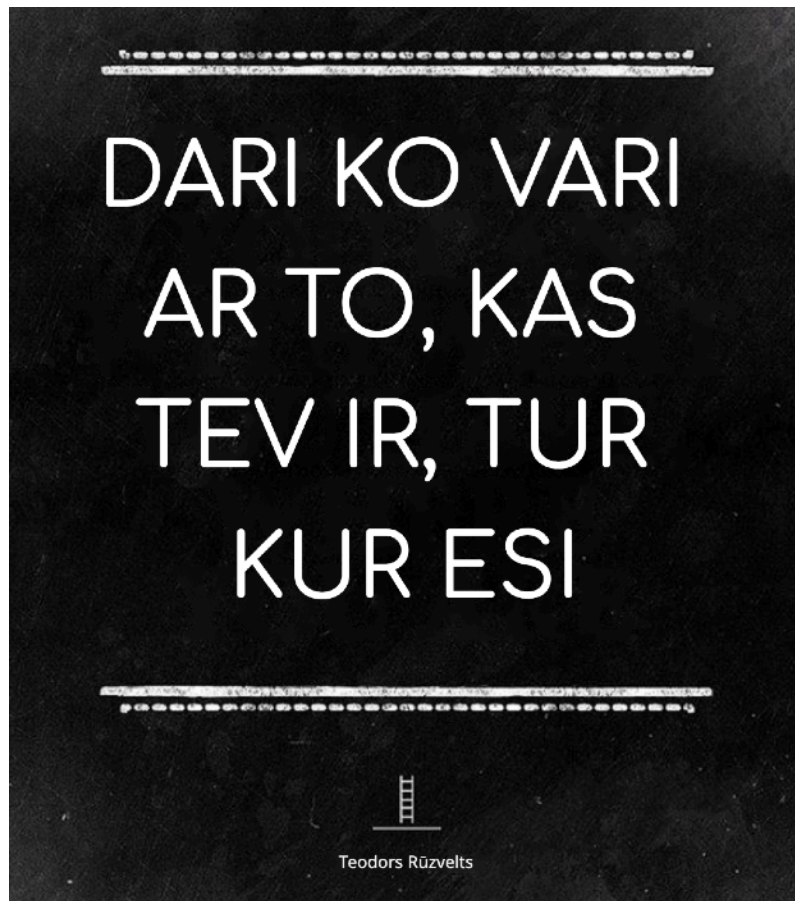
* Norēķini

- * Norēķinu kārtība ar Nacionālo veselības dienestu
- * Privātā uzņēmējdarbība

Saraksts nav pilnīgs un uzskatāms tikai par sākotnējo plānu, definējot vecmātes prakšu dibināšanas un darbošanās atbalsta ietvaru.

Epilogs

Vai tomēr prologs - jo nekas jau nebeidzas, tik daudz kas tikai tagad sākas. Un tik daudz kas turpinās un pastāvēs, kamēr vien cilvēki dzims. Un viena no šādām parādībām pilnīgi noteikti būs vecmātes profesija. Tomēr šis patstāvīgais darbs noslēdzas, tāpēc ir pelnījis dažus noslēguma vārdus, kurus veltām sev un ikvienai vecmātei Latvijā - ceļā uz **patstāvīgām vecmāšu praksēm**.

Avoti

1. 2.47. vecmātes Profesijas standarts - vecmasuasociacija.lv. (n.d.). Retrieved February 9, 2021, from <http://www.vecmasuasociacija.lv/wp-content/uploads/Standrt.apstipr.pdf>
2. Vermeulen, J., Luyben, A., O'Connell, R., Gillen, P., Escuriet, R., & Fleming, V. (2019, December 17). Failure or Progress?: The current state of the professionalisation of midwifery in Europe. Retrieved February 09, 2021, from <http://www.europeanjournalofmidwifery.eu/Failure-or-progress-The-current-state-of-the-nprofessionalisation-of-midwifery-in,115038,0,2.html>
3. Midwife-led continuity models of care compared with other models of care for women during pregnancy, birth and early parenting. (n.d.). Retrieved February 09, 2021, from https://www.cochrane.org/CD004667/PREG_midwife-led-continuity-models-care-compared-other-models-care-women-during-pregnancy-birth-and-early
4. Nurses and MIDWIVES: A force for health (2009). (2017, March 18). Retrieved February 09, 2021, from <https://www.euro.who.int/en/health-topics/Health-systems/nursing-and-midwifery/publications/2010/nurses-and-midwives-a-force-for-health-2009>
5. Ārstniecības iestāžu UN PERSONU REGISTRĀCIJA. (n.d.). Retrieved February 04, 2021, from <https://www.vi.gov.lv/lv/arstniecibas-iestazu-un-personu-registracija>
6. Ārstniecības UN atbalsta PERSONU REGISTRĀCIJA. (n.d.). Retrieved February 04, 2021, from <https://www.vi.gov.lv/lv/arstniecibas-un-atbalsta-personu-registracija>
7. Ārstniecības iestādes reģistrācija. (n.d.). Retrieved February 04, 2021, from <https://www.vi.gov.lv/lv/arstniecibas-iestades-registracija>
8. Sertifikācija. (n.d.). Retrieved February 04, 2021, from <http://www.masuasociacija.lv/sertifikacija/>
9. Sertifikācijas procesa nolikums: http://www.masuasociacija.lv/wp-content/uploads/2020/01/Sertifikācijas_nolikums_2019_A.pdf
10. Grūtnieču aprūpes un MEDICĪNISKĀS Apaugļošanas Pakalpojumu Līgumu paraugi. (n.d.). Retrieved February 04, 2021, from <https://www.vmnvd.gov.lv/lv/grutniecuc-aprupes-un-mediciniskas-apauglosanas-pakalpojumu-ligumu-paraugi>
11. Līgumi UN to pielikumi. (n.d.). Retrieved February 04, 2021, from <https://www.vmnvd.gov.lv/lv/ligumi-un-pielikumi>